

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikrings-selskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
Den 30. juni 2016
Livsforsikrings-selskabets navn
PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab
Overskrift
Livsforsikrings-selskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Principper og parametre for opgørelse af hensættelser til markedsværdi.
Resumé
Livsforsikrings-selskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Som følge af ny regnskabsbekendtgørelse (Bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015) ændres model og visse parametre for opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi med virkning fra 1. januar 2016. Der indføres desuden en række nye parametre til brug for opgørelserne.
Som bilag vedlægges PensionDanmarks markedsværdigrundlag med tilhørende satsbilag. Begge dokumenter vedlægges i en færdig version samt i en version med ændringsmarkeringer.
Lovgrundlaget
Livsforsikrings-selskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører lov om finansiel virksomhed § 20, stk. 1, nr. 6) grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.
Ikrafttrædelse
Livsforsikrings-selskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Anmeldelsen gælder fra d.d. og med anvendelse for regnskabsåret 2016.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikrings-selskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen erstatter anmeldelse af 27. februar 2009 "Principper for opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi" og anmeldelse af 21. februar 2011 "Anmeldelse af markedsværdisatser".
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikrings-selskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I og III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Der anmeldes ændringer til markedsværdigrundlaget som følge af nye regnskabsregler. Fremover tages der i beregningen af de garanterede ydelser hensyn til genkøb og fripolicy, den såkaldte 7-tilstandsmodel. Begreberne bonuspotentiale på fripolicy og bonuspotentiale på fremtidig præmie erstattes af begrebet individuelt bonuspotentiale og endelig indføres en risikomargen, som repræsenterer det beløb, PensionDanmark forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen, jf. bekendtgørelsens § 66, stk. 3.

Som følge af ændringerne i regnskabsbekendtgørelsen anmeldes desuden følgende satser

- > Satser for genkøb og fripolicy til brug for beregning af de garanterede ydelser.
- > Diskonteringsrentesatsen ændres til at udgøre den af EIOPA opgjorte.
- > Kapitalomkostningssats på 6 pct. til brug for beregning af risikomargen.
- > Fortjenstmargen anmeldes til nul.

Ændringerne til beregning af livsforsikringshensættelserne på forsikringsklasse I vedrører en mindre del af PensionDanmarks bestand. Hensættelserne til forsikringsklasse I udgjorde 4.599 mio. kr. pr. 31. december 2015.

Bestanden på forsikringsklasse I (eksklusive gruppeliv) består af fire investeringsgrupper:

- > Investeringsgruppe 1 som er knyttet til forsikringer tegnet på P66 4,25 pct.
- > Investeringsgruppe 2 som er knyttet til aktuelle invalidepensionister, aktuelle opsparingssikringer og børnerenter med start af udbetaling i perioden 1. januar 2000 til 31. december 2008 tilgået fra selskabets gruppelivsgrundlag. Forsikringerne er tegnet med en grundlagsrente på 1,5 pct.
- > Investeringsgruppe 3 som er knyttet til aktuelle invalidepensioner og aktuelle opsparingssikringer og deres tilknyttede eventuelle alderspensioner, aktuelle alderspensionister, aktuelle børnerenter, aktuelle ægtefællepensioner, samt eventuelle ægtefællepensioner tilknyttet invalide- og alderspensionerne alle med start af udbetaling før 31. december 1999. Forsikringerne er tegnet med en grundlagsrente på 2,5 pct.
- > PKAD som er en lille gruppe af medlemmer med en tilsagnsordning tegnet i Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (PKAD). I 2004 er der anmeldt et nyt grundlag – G82KAD 2,5 pct. – med uændrede rettigheder for medlemmerne af det tidligere PKAD. Dette grundlag benyttes fortsat til opgørelsen af hensættelserne.

Grupperne med grundlagsrente henholdsvis 1,5 pct., 2,5 pct. og 4,25 pct. har alle garanterede ydelser og er alle bonusberettigede. Alle grupperne er lukkede i den forstand, at der ikke optages nye medlemmer.

Satserne for genkøb og fripolicy er ikke opgjort på baggrund af alder, da bestanden er for lille hertil. Der er i alt 858 policer, for hvem genkøb (reelt kun overførsel til andet selskab) kan være aktuelt og 123 policer, for hvem fripolicy kan være aktuelt. Satserne er opgjort på baggrund af de observerede O/E-rater for perioden 2010 til 2015 og intensiteten for genkøb fastsættes til 0,0025, mens satsen for fripolicy fastsættes til 0,0300.

Diskonteringsrentesatsen ændres fra at være den af Finanstilsynet opgjorte til at være den risikofri rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i medfør af artikel 77 e, stk. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 65 a, stk. 1.

Til beregning af risikomargen anmeldes en kapitalomkostningsrate, CoC, på 6 pct.

Der anmeldes en fortjenstmargen på 0, idet

- > der ifølge overskudspolitikken for forsikringsklasse I opkræves et risikotillæg som afspejler den risiko, som egenkapitalen løber.
- > satser på forsikringsklasse III og i gruppeliv fastsættes i en forventning om, at skabe et resultat i balance set over en årrække. For gruppeliv opsamles eventuelle overskud i en bonus-hensættelse til brug for medlemmerne, jf. bonusregulativet for gruppeliv.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Anmeldelsen har ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Anmeldelsen har ingen direkte økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne ud over påvirkning af de regnskabsmæssige hensættelser.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Anmeldelsen har ingen juridiske konsekvenser for PensionDanmark.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

De økonomiske konsekvenser som følge af ændringerne i regelsættet er beregnet pr. 31. december 2015 i følgende skridt:

Mio. kr.	Garanterede ydelser	Bonuspotentiale (før finansiering af risikomargen)	Risikomargen
Beregninger ifølge den tidligere regnskabsbekendtgørelse	4.598	1	-
Beregninger ifølge den tidligere regnskabsbekendtgørelse med ny diskonteringsrentekurve	+174 =4.772	0	-

Beregninger med ny diskonteringsrentekurve og under hensyn til genkøb og fripolice	-16 =4.756	0	-
Beregninger med ny diskonteringsrentekurve og under hensyn til genkøb og fripolice samt tillæg af risikomargen	4.756	0	212

Samlet set har de ændrede regler medført en ændring i det kollektive bonuspotentiale for hver gruppe på:

Pr. 31. december 2015	Ændring i kollektivt bonuspotentiale
Investeringsgruppe 1 (grundlagsrente 4,25 pct.)	-219 mio. kr.
Investeringsgruppe 2 (grundlagsrente 1,5 pct.)	-48 mio. kr.
Investeringsgruppe 3 (grundlagsrente 2,5 pct.)	-51 mio. kr.

PKAD har ikke et kollektivt bonuspotentiale. Ændringen i hensættelsen for PKAD udgjorde i alt 51 mio. kr., som var en udgift for egenkapitalen.

Af ændringen i diskonteringsrentekurven på 174 mio. kr. blev de 59 mio. kr. finansieret af grupperne selv, mens egenkapitalen har lagt ud for de resterende 115 mio. kr., som følge af manglende bonuspotentiale for bestanden med grundlagsrente 4,25 pct. og PKAD.

Af den samlede risikomargen på 212 mio. kr. kan de respektive investeringsgrupper selv finansiere cirka 41 mio. kr., og egenkapitalen har lagt ud for de resterende 171 mio. kr.

På gruppeliv udgør beregningen af risikomargen 19 mio. kr. pr. 31. december 2015. Risikomargen finansieres af bonushensættelsen til gruppeliv og ændringen har derfor ingen økonomiske konsekvenser for PensionDanmark.

Datagrundlaget til brug for anmeldelsen er baseret på PensionDanmarks bestand pr. 31. december 2015 – primært bestanden af klasse I-forsikringer, som er dem, hvortil der afsættes livsforsikringshensættelser efter de nye beregningsregler.

De anmeldte forhold anses for at være rimelige og betryggende.

Navn
Angivelse af navn
Torben Möger Pedersen
Dato og underskrift
Den 30. juni 2016
Navn
Angivelse af navn
Anders Bruun
Dato og underskrift
Den 30. juni 2016
Navn
Angivelse af navn
Dato og underskrift

30. juni 2016

**Markedsværdigrundlag
30. juni 2016**

A: Forsikringsklasse I

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser. Alle paragrafhenvvisninger nedenfor er til denne bekendtgørelse.

Livsforsikringshensættelserne opgøres som summen af de garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale, kollektivt bonuspotentiale og risikomargen. Det individuelle og kollektive bonuspotentiale opgøres efter finansiering af risikomargen.

Principperne for beregning af aktiver og passiver tager udgangspunkt i selskabets anmeldte tekniske grundlag for forsikringsklasse I, idet satser og parametre til brug for beregningerne er anført i selskabets anmeldte, gældende satsbilag vedrørende markedsværdigrundlag for forsikringsklasse I.

Det bemærkes, at forsikringsdele under forsikringsklasse I (bortset fra gruppelevsforsikringer) er omfattet af ret til bonus.

Herfra er dog undtaget en gruppe medlemmer af den tidligere firmapensionskasse Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (PKAD). Garanterede ydelser for denne medlemsgruppe opgøres i henhold til kapitel 10 i det anmeldte 'Teknisk grundlag for tidligere medlemmer af Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark'.

Herfra er derudover undtaget en gruppe medlemmer i det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK), hvis pensionstilsagn indeholder løfter om garanteret regulering i forhold til udviklingen i et givet løn- og pristal. Garanterede ydelser for denne gruppe medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten angivet i satsbilaget til dette grundlag med fradrag af satsen for forventet fremtidig årlig regulering af tilsagnet, jf. satsbilaget.

A.1: Værdien af de garanterede ydelser

For hver livsforsikrings- og investeringskontrakt bestemmes garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 43, som

$$(1) \quad V_x^G = Y_x^G P_x^M - \pi_x A_x^M + PV_x(O^M)$$

Værdien af de samlede garanterede ydelser opgøres herefter til:

$$(2) \quad V^G = \sum_{x \in I} V_x^G + RBNS$$

Elementerne i (1) fastsættes under følgende forudsætninger.

- Y_x^G er den garanterede ydelse hørende til livsforsikrings- og investeringskontrakten uden hensyntagen til fremtidig regulering som følge af bonustilskrivning.
- P_x^M er nutidsværdien af en kroners ydelse.
- A_x^M er nutidsværdien af en kroners præmie.
- P_x^M og A_x^M er beregnet ud fra de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, hvor der er taget hensyn til genkøb og fripolicy, den såkaldte 7-tilstandsmodel, jf. § 66 stk. 1. De anvendte satser er angivet i det tilhørende satsbilag.
- π_x er den aftalte fremtidige præmie hørende til den garanterede ydelse.

- $PV_x(O^M) = A_x^{MV} \cdot P(omk^{MV})$ er nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten.
- omk^{MV} er det bedst mulige skøn over de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet jf. § 66 stk. 1, 3).
- $P(omk^{MV})$ angiver kontraktens andel af de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet. De samlede omkostninger deles forholdsmæssigt mellem medlemmets opsparingskontrakter, hvorfor den enkelte kontrakts andel af de samlede omkostninger varierer.

Elementerne i (2) fastsættes under følgende forudsætninger.

- V_x^G er garanterede ydelser for livsforsikrings- og investeringskontrakt x , jævnfør (1).
- **RBNS** er en solidarisk hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder. Selskabets risikodækninger på forsikringsklasse I undtaget forsikringer tegnet på P66 4,25% tegnes under gruppelevsordningen, hvor der foretages særskilt hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder. For forsikringer tegnet på P66 4,25% er dækningen af fremtidige ydelser foranlediget af allerede indtrufne begivenheder indregnet under erstatningshensættelserne. **RBNS** sættes derfor til 0.

A.2: Individuelt bonuspotentiale

Det individuelle bonuspotentiale før finansiering af risikomargen opgøres som

$$(6) \quad IB^{forRM} = \sum_{x \in I} IB_x - AR - L\dot{A}N\_IB$$

hvor

$$(7) \quad IB_x = maks\{0; \bar{V}_x - V_x^G\}$$

idet $\bar{V}_x$ er værdien af den retrospektive hensættelse for kontrakten.

Det forventede fremtidige administrationsresultat er 0, idet det er en del af selskabets anmeldte overskudspolitik løbende at fastsætte satser for omkostninger, så indtægter og udgifter er i balance. Derfor sættes AR til 0.

$L\dot{A}N\_IB$ er lånet i det individuelle bonuspotentiale. Lånet opgøres i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Selskabet benytter ikke muligheden for modregning af negative og positive bonuspotentialer på fripolicydelser for forsikringsdele, hvor der benyttes unisexintensiteter.

Det individuelle bonuspotentiale efter finansiering af risikomargen opgøres som

$$8) \quad IB = \sum_{x \in I} IB_x - RM$$

Det individuelle bonuspotentiale opgøres og behandles for hver investeringsgruppe.

A.4: Risikomargen

Risikomargen fastsættes for hver investeringsgruppe og gruppeliv i henhold til EØS-forordningen på følgende måde:

$$\text{Risikomargen} = \text{CoC} \cdot \sum_{t \geq 0} (\text{SCR}(t) / (1+r_{t+1})^{t+1}),$$

hvor SCR(t) betegner solvenskapitalkravet indeholdende forsikringsrisici, ikke-afdækningsbare markedsrisici og operationelle risici efter t år, r_{t+1} er renten fastsat i satsbilaget og CoC er kapitalomkostningsprocenten fastsat i satsbilaget.

I beregningen benyttes en simplifikation, således, at risikomargen (RM) beregnes som

$$RM = \text{CoC} \cdot \text{SCR}(0) \cdot \sum_{t \geq 0} VM(t) / VM(0) \cdot (1+r_{t+1})^{-(t+1)},$$

hvor $VM(t)$ er bestemt som $V^G(t)$.

Risikomargen finansieres inden for hver investeringsgruppe af det individuelle bonuspotentiale og dernæst af det kollektive bonuspotentiale. Har en investeringsgruppe ikke nok bonuspotentiale (individuel og kollektiv) til at finansiere risikomargen, finansieres den resterende del (evt. hele risikomargen) af egenkapitalen.

C: Forsikringsklasse III

Forsikringsdele under forsikringsklasse III er ikke omfattet af ret til bonus. Forpligtelserne håndteres regnskabsmæssigt som beskrevet i § 67, stk. 4.

D: Fortjenstmargen

Der regnes ikke med fortjenstmargen, idet

- > der ifølge overskudspolitikken for forsikringsklasse I opkræves et risikotillæg som afspejler den risiko, som egenkapitalen løber.
- > satser på forsikringsklasse III og i gruppeliv fastsættes i en forventning om, at skabe et resultat i balance set over en årrække.

| [16. december 2009 30. juni 2016](#)

| **Markedsværdigrundlag**
[16. december 2009 30. juni 2016](#)

A: Forsikringsklasse I

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i Bekendtgørelse [nr. 937 af 27. juli 2015](#) nr. 1310 af 16. december 2008 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser. Alle paragraf-henvisninger nedenfor er til denne bekendtgørelse.

Ifølge § 66 dekomponeres livsforsikringshensættelserne i passivposterne 9.1. Garanterede ydelser, 9.2. Bonuspotentiale på fremtidige præmier samt 9.3. Bonuspotentiale på fripolicydelser, idet beregningerne foretages særskilt for hver forsikring. Livsforsikringshensættelserne opgøres som summen af de garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale, kollektivt bonuspotentiale og risikomargen. Det individuelle og kollektive bonuspotentiale opgøres efter finansiering af risikomargen.

Principperne for beregning af aktiver og passiver tager udgangspunkt i selskabets anmeldte tekniske grundlag for forsikringsklasse I, idet satser og parametre til brug for beregningerne er anført i selskabets anmeldte, gældende satsbilag vedrørende markedsværdi-grundlag for forsikringsklasse I.

Det bemærkes, at forsikringsdele under forsikringsklasse I (bortset fra gruppelivsforsikringer) er omfattet af ret til bonus.

Herfra er dog undtaget en gruppe medlemmer af den tidligere firmapensionskasse Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (PKAD). [Passivpost 9.1 Garanterede ydelser](#) for denne medlemsgruppe opgøres i henhold til kapitel 10 i det anmeldte 'Teknisk grundlag for tidligere medlemmer af Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark'.

Herfra er derudover undtaget en gruppe medlemmer i det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK), hvis pensionstilsagn indeholder løfter om garanteret regulering i forhold til udviklingen i et givet løn- og pristal. [Passivpost 9.1 Garanterede ydelser](#) for denne gruppe medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten [angivet i punkt 2.1.](#) i satsbilaget til dette grundlag [med fradrag af satsen D%](#), jf. [pkt. 2.2.](#) i satsbilaget og med fradrag af satsen for forventet fremtidig årlig regulering af tilsagnet, jf. [pkt. 2.3.](#) i satsbilaget.

A.1: [Passivpost 9.1. Værdien af de garanterede ydelser Garanterede ydelser](#)

For hver livsforsikrings- og investeringskontrakt bestemmes garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 43, som

$$(1) \quad V_x^G = Y_x^G P_x^M - \pi_x A_x^M + PV_x(O^M)$$

[Passivpost 9.1 Garanterede ydelser opgøres herefter jf. § 66 stk.1, samt bilag 1 nr. 61, som Værdien af de samlede garanterede ydelser opgøres herefter til:](#)

$$(2) \quad V^G = \sum_{x \in I} V_x^G + \theta + \vartheta + RBNS + \rho$$

$$(2) \quad V^G = \sum_{x \in I} V_x^G + RBNS$$

Elementerne i (1) fastsættes under følgende forudsætninger.

- Y_x^G er den garanterede ydelse hørende til livsforsikrings- og investeringskontrakten uden hensyntagen til fremtidig regulering som følge af bonustilskrivning.
- P_x^M er nutidsværdien af en kroners ydelse.
- A_x^M er nutidsværdien af en kroners præmie.

- Diskonteringsrenten, som indgår i $\frac{P_x^M}{A_x^M}$ og $\frac{A_x^M}{A_x^M}$, er fastsat jf. § 66 stk. 4, 3) som beskrevet i bilag 8 i bekendtgørelsen. For forsikringer tegnet på P66 4,25% fratrækkes et risikotillæg på D% procentpoint jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.

- $\frac{P_x^M}{A_x^M}$ og $\frac{A_x^M}{A_x^M}$ er beregnet ud fra de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, hvor der er taget hensyn til genkøb og fripolice, den såkaldte 7-tilstandsmodel, jf. § 66 stk. 14, 1). De anvendte satser er angivet i det tilhørende satsbilag. Risikointensiteterne, der benyttes i og, er derudover fastsat inklusive et risikotillæg, der afspejler et skønnet tillæg, som virksomheden på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand af livsforsikrings- og investeringskontrakter, for at denne vil påtage sig risikoen for udsving i størrelsen af og betalingstidspunkterne for de garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.

- π_x er den aftalte fremtidige præmie hørende til den garanterede ydelse.
- $PV_x(O^M) = A_x^{MV} \cdot P(omk^{MV})$ er nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten.

omk^{MV} er det bedst mulige skøn over de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet jf. § 66 stk. 14, 3). Hertil er der lagt et risikotillæg, der afspejler et skønnet tillæg, som virksomheden på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand af livsforsikrings- og investeringskontrakter, for at denne vil påtage sig risikoen for udsving i størrelsen af og betalingstidspunkterne for de garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.

- omk^{MV} fremgår af punkt 4.1 hhv. punkt 4.2 i satsbilaget.
- $P(omk^{MV})$ angiver kontraktens andel af de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet. De samlede omkostninger deles forholdsmæssigt mellem medlemmets opsparingskontrakter, hvorfor den enkelte kontraktens andel af de samlede omkostninger varierer.

Elementerne i (2) fastsættes under følgende forudsætninger.

- V_x^G er garanterede ydelser for livsforsikrings- og investeringskontrakt x, jævnfør (1).
- θ er et solidarisk tillæg, der afspejler sandsynligheden for at forsikringstageren omskriver forsikringsaftalen til fripolice, foretager genkøb eller overfører til et andet pensionsinstitut, jævnfør § 66, stk. 1, 2. pkt.
- θ er et solidarisk tillæg, der afspejler sandsynligheden for at forsikringstageren foretager genkøb eller overførsel til et andet pensionsinstitut, jævnfør § 66, stk. 5, 2. pkt..
- **RBNS** er en solidarisk hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder, jf. § 66 stk. 6. Selskabets risikodækninger på forsikringsklasse I undtaget forsikringer tegnet på P66 4,25% tegnes under gruppelevsordningen, hvor der foretages særskilt hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder. For forsikringer tegnet på P66 4,25% er dækningen af fremtidige ydelser foranlediget af allerede indtrufne begivenheder indregnet under erstatningshensættelserne.

Feltkode ændret

Feltkode ændret

$RBNS$ sættes derfor til 0.

ρ er risikotillægget jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54. Dvs. det skønnede tillæg, som virksomheden på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand af livsforsikrings- og investeringskontrakter, for at denne vil påtage sig risikoen for udsving i størrelsen af og betalingstidspunkterne for de garanterede ydelser. Der anvendes risikotillæg ved opgørelsen af bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, samt ved opgørelsen af bedst mulige skøn over de omkostninger, som kontrakterne gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet. For forsikringer tegnet p P66 4,25% anvendes der derudover et risikotillæg ved opgørelsen af diskonteringsrenten. Herudover sættes ρ til 0.

A.2: Passivpost 9.2. Bonuspotentiale på fremtidige præmier

For hver livsforsikrings- og investeringskontrakt bestemmes garanterede fripolicyydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 42, som

$$(3) \quad V_x^F = Y_x^F P_x^{MV} + PV_x(O^M)$$

hvor Y_x^F er den ydelse, der er garanteret forsikringstageren i henhold til kontrakten ved omtagning til fripolicy.

Nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af fripolicyen er den samme som nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten, dvs.

$PV_x(O^M) = A_x^{MV} P(\text{omk}^{MV})$ som nærmere beskrevet ovenfor. Det skyldes, at hvilende medlemmer i selskabet betaler samme stykomkostningssats som betalende medlemmer.

Passivpost 9.2 Bonuspotentiale på fremtidige præmier opgøres herefter jf. § 66 stk. 2, samt bilag 1 nr. 60 m.v., som

$$(4) \quad BP^{Frem} = \sum_{x \in I} V_x^{bp}$$

hvor

$$(5) \quad V_x^{bp} = \max\{0; V_x^F - V_x^G\} = \max\{0; P_x^{MV}(Y_x^F - Y_x^G) + \pi_x A_x^{MV}\}$$

Selskabet opgør hensættelserne under betingelserne i § 66, stk. 7, 1. pkt. Selskabet benytter således ikke muligheden for modregning af negative og positive bonuspotentialer på fremtidige præmier for forsikringsdele, hvor der benyttes unisexintensiteter, jævnfør § 66, stk. 9 samt § 66, stk. 7, 2. pkt. Der lægges risikotillæg til de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.

A.23: Passivpost 9.3. Bonuspotentiale på fripolicyydelser Individuelt bonuspotentiale

Passivpost 9.3 Bonuspotentiale på fripolicyydelser opgøres jf. § 66 stk. 3, samt bilag 1 nr. 62 m.v., som Det individuelle bonuspotentiale for finansiering af risikomargen opgøres som

$$(6) \quad BP^{Fri} = \sum_{x \in I} V_x^{bf} - AR - L\dot{A}N - BP^{Fri}$$

$$(6) \quad IB^{f\ddot{o}rRM} = \sum_{x \in I} IB_x - AR - L\dot{A}N - IB$$

hvor

$$(7) \quad V_x^{bf} = \max\{0; \bar{V}_x - V_x^F\} = \max\{0; \bar{V}_x - Y_x^F P_x^{MV} - PV_x(O^M)\}$$

$$(7) \quad IB_x = \max\{0; \bar{V}_x - V_x^G\}$$

idet $\bar{V}_x$ er værdien af den retrospektive hensættelse for kontrakten, ~~jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 59, og AR er nutidsværdien af det forventede fremtidige administrationsresultat.~~

Det forventede fremtidige administrationsresultat er 0, idet det er en del af selskabets anmeldte overskudspolitik løbende at fastsætte satser for omkostninger, så indtægter og udgifter er i balance. Derfor sættes AR til 0.

$L\ddot{A}N\_IB$ er lånet i ~~bonuspotentiale på fripolicy~~ det individuelle bonuspotentiale. Lånet opgøres i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

~~Selskabet opgør hensættelserne under betingelserne i § 66, stk. 8. Selskabet benytter altså ikke muligheden for modregning af negative og positive bonuspotentialer på fripolicydelsler for forsikringsdele, hvor der benyttes unisexintensiteter, jf. § 66, stk. 9. Der lægges risikotillæg til de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 54.~~

Det individuelle bonuspotentiale efter finansiering af risikomargen opgøres som

$$8) \quad IB = \sum_{x \in I} IB_x - RM$$

Feltkode ændret

Det individuelle bonuspotentiale opgøres og behandles for hver investeringsgruppe.

A.4: Risikomargen

Risikomargen fastsættes for hver investeringsgruppe og gruppelev i henhold til EØS-forordningen på følgende måde:

$$\text{Risikomargen} = \text{CoC} \cdot \sum_{t \geq 0} (\text{SCR}(t) / (1+r_{t+1})^{t+1}),$$

hvor SCR(t) betegner solvenskapitalkravet indeholdende forsikringsrisici, ikke-afdækningsbare markedsrisici og operationelle risici efter t år, r_{t+1} er renten fastsat i satsbilaget og CoC er kapitalomkostningsprocenten fastsat i satsbilaget.

I beregningen benyttes en simplifikation, således, at risikomargen (RM) beregnes som

$$RM = \text{CoC} \cdot \text{SCR}(0) \cdot \sum_{t \geq 0} VM(t) / VM(0) \cdot (1+r_{t+1})^{-(t+1)},$$

hvor $VM(t)$ er bestemt som $V^G(t)$.

Risikomargen finansieres inden for hver investeringsgruppe af det individuelle bonuspotentiale og dernæst af det kollektive bonuspotentiale. Har en investeringsgruppe ikke nok bonuspotentialer (individuel og kollektiv) til at finansiere risikomargen, finansieres den resterende del (evt. hele risikomargen) af egenkapitalen.

~~B: Forsikringsklasse III~~

~~Forsikringsdele under forsikringsklasse III er ikke omfattet af ret til bonus. Forpligtelserne håndteres regnskabsmæssigt som beskrevet i § 68, stk. 1.~~

C: Forsikringsklasse III

Forsikringsdele under forsikringsklasse III er ikke omfattet af ret til bonus. Forpligtelserne håndteres regnskabsmæssigt som beskrevet i § 67B, stk. 4.

D: Fortjenstmargen

Der regnes ikke med fortjenstmargen, idet

- > der ifølge overskudspolitikken for forsikringsklasse I opkræves et risikotillæg som afspejler den risiko, som egenkapitalen løber.
- > satser på forsikringsklasse III og i gruppeliv fastsættes i en forventning om, at skabe et resultat i balance set over en årrække.

GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE MARKEDSVÆRDIGRUNDLAGET

Anmeldelse af satsbilag for opgørelse af livsforsikringshensættelser under forsikringsklasse I til markedsværdi gældende indtil andet anmeldes.

Risikoelementer

Dødelighed

PensionDanmark anvender modeldødeligheden som defineret af Finanstilsynet i brev af 9. december 2010.

Dødeligheden er givet ved

$$\bar{\mu}^d(x, i, k) = \bar{\mu}(x, i, k) (\exp(a_{40,k}r_{40} + a_{60,k}r_{60} + a_{80,k}r_{80})) (1 - R(x, k))^{i-2014}$$

Hvor

$\bar{\mu}$ er Finanstilsynets benchmarkdødelighed.

x er alder

i er kalenderåret

k er køn

R er Finanstilsynets benchmark for forventet fremtidig levetidsforbedringer.

Dødelighed for aktive

Faktorerne $a_{40,k}$, $a_{60,k}$, $a_{80,k}$ estimeres årligt på basis af Finanstilsynets offentliggjorte benchmark.

Periode/Parameter	$a_{40,kvinde}$	$a_{60,kvinde}$	$a_{80,kvinde}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	-0,0666	0,2028	0,0814

Periode/Parameter	$a_{40,mand}$	$a_{60,mand}$	$a_{80,mand}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	0,0617	0,2051	0,2313

Dødelighed for ikke aktive

Faktorerne $a_{40,k}$, $a_{60,k}$, $a_{80,k}$ estimeres årligt på basis af Finanstilsynets offentliggjorte benchmark.

Periode/Parameter	$a_{40,kvinde}$	$a_{60,kvinde}$	$a_{80,kvinde}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	1,4246	0,9161	0,3465

Periode/Parameter	$a_{40,mand}$	$a_{60,mand}$	$a_{80,mand}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	1,0871	1,1974	0,4248

Invaliditet

Invaliditeten for en x årig er givet ved

$$\mu_x^i = a^i + 10^{b+c \cdot x - 10}$$

Periode/Parameter	a	b	c
31.12.2010	-0,0002100	6,39142	0,02590

Beregningsprincip for opgørelse af ægtefællehensættelser

Opgørelsen af hensættelser til ægtefællepensioner sker i lighed med selskabets øvrige hensættelser på sandsynlighedsvægtede cashflows.

Renter

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten finder anvendelse ved beregning af nutidsværdien af betalingsstrømme. Betalingsstrømme omfatter ydelser, præmier og omkostninger.

PensionDanmark anvender den af EIOPA opgjorte diskonteringsrente uden volatilitetsjustering.

Forudsat reguleringssats for tilsagnsmedlemmer af det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK)

Periode / reguleringssats	Lønregulering	Pristalsregulering
31.12.2006 – indtil andet anmeldes	2 pct.	2 pct.

Omkostninger

Der indregnes omk^{MV} i opgørelsen af hensættelser:

Periode/Gruppe	For medlemmer tegnet på P66 4,25%	For øvrige medlemmer
01.02.2011 – indtil andet anmeldes	396 kr.	401 kr.

Satsen omk^{MV} indeholder et sikkerhedstillæg $Risk^{Omk}$:

Periode / Årlig sats	$Risk^{Omk}$
31.12.2008 – indtil andet anmeldes	5,00 kr.

Kapitalomkostningssats

Til beregning af risikomargen indgår en kapitalomkostningssats, CoC:

Periode / Årlig sats	CoC
1.01.2016 – indtil andet anmeldes	6 pct.

Genkøb

Der regnes med en genkøbsintensitet på 0,0025 for eventuelle forsikringsdele og 0 pct. for aktuelle forsikringsdele.

Fripolice

Der regnes med en fripoliceintensitet på ,0,300 for alle præmiebetalende forsikringsdele.

GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE MARKEDSVÆRDIGRUNDLAGET

Anmeldelse af satsbilag for opgørelse af livsforsikringshensættelser under forsikringsklasse I til markedsværdi gældende indtil andet anmeldes.

Risikoelementer

Dødelighed

PensionDanmark anvender modeldødeligheden som defineret af Finanstilsynet i brev af 9. december 2010.

Dødeligheden er givet ved

$$\bar{\mu}^d(x, i, k) = \bar{\mu}(x, i, k) (\exp(a_{40,k}r_{40} + a_{60,k}r_{60} + a_{80,k}r_{80})) (1 - R(x, k))^{i-2014}$$

Hvor

$\bar{\mu}$ er Finanstilsynets benchmarkdødelighed.

x er alder

i er kalenderåret

k er køn

R er Finanstilsynets benchmark for forventet fremtidig levetidsforbedringer.

Dødelighed for aktive

Faktorerne $a_{40,k}$, $a_{60,k}$, $a_{80,k}$ estimeres årligt på basis af Finanstilsynets offentliggjorte benchmark.

Periode/Parameter	$a_{40,kvinde}$	$a_{60,kvinde}$	$a_{80,kvinde}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	-0,0666	0,2028	0,0814

Periode/Parameter	$a_{40,mand}$	$a_{60,mand}$	$a_{80,mand}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	0,0617	0,2051	0,2313

Dødelighed for ikke aktive

Faktorerne $a_{40,k}$, $a_{60,k}$, $a_{80,k}$ estimeres årligt på basis af Finanstilsynets offentliggjorte benchmark.

Periode/Parameter	$a_{40,kvinde}$	$a_{60,kvinde}$	$a_{80,kvinde}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	1,4246	0,9161	0,3465

Periode/Parameter	$a_{40,mand}$	$a_{60,mand}$	$a_{80,mand}$
31.12.2014 – indtil andet anmeldes	1,0871	1,1974	0,4248

Invaliditet

Invaliditeten for en x årig er givet ved

$$\mu_x^i = a^i + 10^{b+c \cdot x - 10}$$

Periode/Parameter	a	b	c
31.12.2010	-0,0002100	6,39142	0,02590

Beregningsprincip for opgørelse af ægtefællehensættelser

Opgørelsen af hensættelser til ægtefællepensioner sker i lighed med selskabets øvrige hensættelser på sandsynlighedsvægtede cashflows.

Renter

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten finder anvendelse ved beregning af nutidsværdien af betalingsstrømme. Betalingsstrømme omfatter ydelser, præmier og omkostninger.

[PensionDanmark anvender den af EIOPA opgjorte diskonteringsrente uden volatilitetsjustering. n opgøres jf. § 66 stk. 4, 3\) som beskrevet i bilag 8 til Regnskabsbekendtgørelsen og hentes fra Finanstilsynets hjemmeside.](#)

Forudsat reguleringssats for tilsagnsmedlemmer af det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK)

Periode / reguleringssats	Lønregulering	Pristalsregulering
31.12.2006 – indtil andet anmeldes	2 pct.	2 pct.

Omkostninger

Der indregnes omk^{MV} i opgørelsen af hensættelser:

Periode/Gruppe	For medlemmer tegnet på P66 4,25%	For øvrige medlemmer
01.02.2011 – indtil andet anmeldes	396 kr.	401 kr.

Satsen omk^{MV} indeholder et sikkerhedstillæg $Risk^{Omk}$:

Periode / Årlig sats	$Risk^{Omk}$
31.12.2008 – indtil andet anmeldes	5,00 kr.

Kapitalomkostningssats

[Til beregning af risikomargen indgår en kapitalomkostningssats, CoC:](#)

Periode / Årlig sats	CoC
1.01.2016 – indtil andet anmeldes	6 pct.

Begrænsningsintensiteter

Intensiteternes brug fremgår af Bekendtgørelse om livsforsikrings-selskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Genkøb ifølge § 66, stk. 1, pkt. 2

Genkøb omfatter overførsler til andre pensionsinstitutter samt konvertering af opsparingen i forbindelse med ophør af indbetaling af aftalte bidrag.

Tillægget θ er et solidarisk tillæg, der beregnes som en andel, p^θ , af summen af de retrospektive hensættelser, $V^R = \sum V_x^R$:

$$\theta = p^\theta \cdot V^R$$

Periode / Parameter	p^θ
31.12.2001 — indtil andet anmeldes	0,0

Genkøb ifølge § 66, stk. 5

Genkøb omfatter overførsler til andre pensionsinstitutter samt konvertering af opsparingen i forbindelse med hvilende medlemskab, hvor depotet ligger under den anmeldte bagatelgrænse.

Tillægget ϑ er et solidarisk tillæg, der beregnes som en andel, p^ϑ , af forskellen mellem den retrospektive hensættelse og værdien af den retrospektive hensættelse,

$$\vartheta = p^\vartheta \cdot \max(0; (V^R - \bar{V}^R))$$

Periode / Parameter	p^ϑ
30.06.2005 — indtil andet anmeldes	anvendes ikke

Genkøb

Der regnes med en genkøbsintensitet på 0,0025 for eventuelle forsikringsdele og 0 pct. for aktuelle forsikringsdele.

Fripolice

Der regnes med en fripoliceintensitet på ,0,300 for alle præmiebetalende forsikringsdele.